

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 4

P1750

[6032]-304

S.Y. B.Com.

**234 : BUSINESS MANAGEMENT - I
(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - III)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Q. No1 is compulsory.*
- 2) *Attempt any 4 questions from Q.No.2 to 6.*
- 3) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blank with the most appropriate alternative (any five) [5]

i) Defining the mission statement is the duty of _____ level of management.

(Middle, Top, Bottom)

ii) Preparation of Budgets is a part of _____ function of management

(Planning, Coordination, Direction)

iii) Effective _____ is the act of influencing subordinates to achieve a certain objective.

(Leadership, Coordination, Direction)

iv) _____ is an internal personal skill

(Communication, Computer Proficiency, Subject Knowledge)

v) Issuing orders and instructions is a part of _____

(Planning, Forecasting, Direction)

vi) _____ refers to grouping of various activities

(Control, organisation, Direction)

P.T.O.

- B) State whether the following statements are True or False [5]
- i) Interviews are conducted for selection of competent employees.
  - ii) Span of control refers to the number of subordinates which can be effectively managed by a superior
  - iii) Completeness of a message is essential for effective communication.
  - iv) Campus Hiring is an example of Internal source of Recruitment.
  - v) Forecasting comes after planning.

Q2) What is 'Management'? Explain the functions of management. [15]

Q3) What is 'Planning'? Explain the limitations of planning. [15]

Q4) What is 'Staffing'? Explain the importance of staffing. [15]

Q5) What is 'Direction'? Explain the principles of Direction. [15]

Q6) Write a short note (any three) [15]

- a) Teamwork
- b) Importance of Decision Making.
- c) Advantages of planning.
- d) Sources of Internal recruitment.

Total No. of Questions : 6]

P1750

[6032]-304

S.Y. B.Com.

**234 : BUSINESS MANAGEMENT - I
(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - III)**

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना :- 1) प्र. क्र. 1 अनिवार्य आहे.
2) प्र.क्र. 2 ते प्र. क्र. 6 यापैकी कोणत्याही 4 प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
3) उजवीकडे दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्र.1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच) [5]

- i) ध्येय विधान परिभाषित करणे हे व्यवस्थापनाच्या ..... स्तराचे कर्तव्य आहे.
(मध्य, उच्च, तळ)
- ii) अंदाजपत्रक तयार करणे हा व्यवस्थापनाच्या ..... कार्याचा एक भाग आहे.
(नियोजन, समन्वय, निर्देशन)
- iii) प्रभावी ..... हे विशिष्ट उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी अधीनस्थांना प्रभावित करण्याची क्रिया आहे.
(नेतृत्व, समन्वय, दिशा)
- iv) ..... हे अंतर्गत वैयक्तिक कौशल्य आहे.
(संवाद, संगणक प्रवीणता, विषयाचे ज्ञान)
- v) आदेश आणि सूचना जारी करणे हा ..... चा एक भाग आहे.
(नियोजन, अंदाज, निर्देशन)
- vi) ..... म्हणजे विविध किर्याकल्पांचे समूहीकरण.
(नियंत्रण, संघटन, निर्देशन)

- ब) चूक की बरोबर ते सांगा. [5]
- कार्यक्षम कर्मचाऱ्यांच्या निवडीसाठी मुलाखती घेतल्या जातात.
  - नियंत्रणाचा आवाका म्हणजे अधीनस्थांची संख्या जी एखाद्या वरिष्ठाद्वारे प्रभावीपणे व्यवस्थापित केली जाऊ शकते.
  - प्रभावी संवादासाठी संदेशाची पूर्णता आवश्यक आहे.
  - कॅम्पस भरती हे भरतीच्या अंतर्गत स्रोताचे उदाहरण आहे.
  - पुवानुमान हे नियोजनानंतर केले जाते.

प्र.2) व्यवस्थापन म्हणजे काय? व्यवस्थापनाची कार्ये स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) नियोजन म्हणजे काय? नियोजनाच्या मर्यादा स्पष्ट करा. [15]

प्र.4) कर्मचारी नियुक्ती म्हणजे काय? कर्मचारी नियुक्तीचे महत्व स्पष्ट करा. [15]

प्र.5) निर्देशनाची म्हणजे काय? निर्देशनाची तत्वे स्पष्ट करा. [15]

प्र.6) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) [15]

- समूह कार्य
- निर्णय प्रक्रियेचे महत्व
- नियोजनाचे फायदे
- अंतर्गत भरतीचे स्रोत

